

DESMUNTANT L'ESTUDI DE MODELS DE GESTIÓ A LA GARRIGA

- L'Ajuntament de la Garriga ha encarregat un estudi per a determinar quina forma de gestió, si la directa o indirecta, la pública o la privada, ofereix unes millors tarifes a la ciutadania de la Garriga.
- Però aquest no és l'únic estudi encarregat per l'Ajuntament. De fet, l'estudi anterior, de gener 2022, encarregat a la mateixa empresa consultora, dictaminava que la forma de gestió que oferia unes tarifes més baixes de la Garriga era la directa.
- L'estudi proposa una concessió a 25 anys. Però totes les hipòtesis de sortida van dirigides a beneficiar arbitràriament la gestió privada, i en cap cas es justifica aquest termini.
- Tot i això, els resultats de l'Estudi, basats en bona part en hipòtesis incorrectes, imparcials i mancades de neutralitat, surten pràcticament empatats entre gestió pública i privada. Sobre uns ingressos anuals d'1.738.000 euros, la diferència en favor de la gestió indirecta és de només **16.000 euros**, no arriba ni a l'1%.
- Quan, en realitat, després de revisar l'Estudi, es constata que **la gestió directa ofereix un estalvi anual de 180.000 euros**, resultant en una tarifa un 10% més baixa.

DECÀLEG D'ARGUMENTS QUE FAN MÉS VIABLE LA GESTIÓ PÚBLICA

0. Tarifa del servei

En el cas de la Garriga, **la gestió directa ofereix un estalvi anual de 180.000 euros**, resultant en una tarifa un 10% més baixa.

En cas de gestió directa, es podrien mantenir les tarifes actuals, però en cas de gestió indirecta seria imprescindible pujar-les. Això va en línia del que apunta l'Agència Catalana de l'Aigua, al seu informe 2023 de l'Observatori de Preus, on s'indica que l'aigua subministrada per operadors privats, generalment en règim de concessió, és de mitjana un 30% més cara que quan l'operador és públic.

1. Durada de la concessió

No s'acrediten els motius raonables i excepcionals, basats en la recuperació de les inversions, que exigeix la Llei de Contractes del Sector Públic (LCSP) per permetre anar més enllà d'una concessió de cinc anys. Tot i que l'Estudi proposa un període de vint-i-cinc anys, en realitat la concessió no pot durar més de dotze anys, ja que és el termini que s'obté en aplicar la fórmula del reglament de la Llei de Desindexació de l'Economia.

2. Amortitzacions

La LCSP estableix que totes les inversions s'han d'amortitzar dins de la durada de la concessió, i com que aquesta no pot anar més enllà de dotze anys, en comptes dels vint-i-cinc anys que proposa l'Estudi, es conclou que els costos d'amortització s'han de recuperar el doble de ràpid, i per tant tindran el doble d'impacte a la tarifa.

Per contra, en cas de gestió directa, les inversions a la xarxa es poden amortitzar en vint anys, segons indica la Llei de l'Impost de Societats. Això vol dir que, pels 2.499.000 euros d'inversió estimats, en el cas de gestió indirecta l'amortització anual seria 217.000 euros anuals, mentre que per la gestió directa seria d'una mitjana anual de 142.000 euros, una reducció de **75.000 euros anuals**.

3. Finançament de les inversions

L'Estudi ignora el cost per a la Garriga de demanar al concessionari privat el finançament dels 2.499.000 euros d'inversió a la xarxa, el que resulta una simplificació imperdonable i que hauria d'invalidar l'Estudi, ja que aquest finançament extern exigeix un tipus d'interès per a retornar el préstec, que sempre es carrega a la tarifa.

D'altra banda, en cas de gestió directa, gràcies al resultat d'explotació anual, el finançament extern seria molt menor, d'entre 500.000 i 800.000 euros. Aquesta xifra, en cas de gestió a través d'empresa pública, no consolidaria amb els comptes de l'Ajuntament.

4. Benefici industrial

L'Estudi limita el benefici industrial del gestor privat a un 5% sobre els ingressos, cost que no existeix per la gestió pública. Però en realitat, els concessionaris estan aplicant tot un 10% sobre els costos d'explotació (tot i que en molts casos arriba al 16%), menys sobre la compra d'aigua, on apliquen un 6%. És a dir, el benefici industrial real serà de **117.000 euros**, clarament més que els **87.000** que determina l'Estudi. I no podem obviar que en el cas de gestió directa, aquest cost és inexistent.

5. Costos de personal

L'Estudi incrementa els costos de personal per a les formes de gestió directes en comparació amb les indirectes, afirmant amb prejudicis que en la gestió directa hi ha menys productivitat, major absentisme i menor flexibilitat per a dimensionar plantilles.

Tot plegat, l'Estudi diu que a la gestió directa el personal és entre un 5 i un 15% més car que a la gestió indirecta, el que no respon a la realitat. A banda, l'Estudi indica que en el cas de gestió directa es fa molt més complicat tenir personal disponible les 24 hores, quan això es resol contractant un servei d'averies o emergències, igual que ho fa la gestió concessional.

6. Subrogació

Aquestes afirmacions no tenen fonament, ja que el procés de recuperació de gestió directa del servei contempla el dret de la subrogació del personal (a excepció del directiu) que avui en dia es fa càrrec del servei, amb les mateixes condicions laborals de les quals gaudeix al concessionari actual. En remunicipalitzacions recents, els costos de personal s'han mantingut idèntics al del període concessional.

7. Supervisió

Sorprenentment, l'Estudi informe indica que la gestió pública requereix d'un 5-15% despeses addicionals d'intervenció i secretaria municipals, i d'un 20-50% addicionals de personal tècnic per a la supervisió de la gestió pública, mentre que per a la supervisió de l'empresa privada no calen recursos addicionals per a la seva supervisió. Aquest argument es desqualifica per sí sòl.

8. Manteniment

No es justifica l'increment del 15-25% de la despesa de manteniment i conservació, **33.000 euros** més. L'Estudi ignora la capacitat de l'Ajuntament de fer compres i contractacions de forma eficaç i eficient, i d'obtenir preus de mercat amb els seus processos de licitació dels diferents serveis que pugui necessitar.

Per contra, la realitat és que la gestió indirecta contracta aquests treballs sense cap licitació, sovint a empreses del seu grup empresarial, podent triar en quina d'elles prefereix quedi el marge de benefici. En qualsevol cas, si es comparen costos de conservació i manteniment entre empreses públiques i privades, s'observa precisament que sovint resulten més econòmics els de les públiques.

9. Capacitats tècniques i operatives

L'estudi mostra un biaix favorable als operadors privats quan els atribueix, de forma arbitrària, una superioritat tècnica, tecnològica i operativa superior a la dels operadors públics. A Catalunya són 523 municipis, el 55% del total, que tenen una gestió pública, i aquests temps de sequera han demostrat que els municipis amb operadors públics són els que han mostrat més flexibilitat i millor han respost a les noves necessitats i als reptes plantejats, doncs, entre d'altres, no s'han vist limitats als que recollia cap contracte.

10. Transparència

La gestió pública és més transparent, en contrapunt a l'opacitat que caracteritza la gestió privada. Possiblement, la gestió directa serà més lenta administrativament, però ho és per a garantir aquesta transparència i que s'obtenen els millors preus pel fet de licitar totes les seves contractacions de serveis.

Octubre 2024

Plataforma Aigua Publica la Garriga